Universidade Vigo

Escola Universitaria de Enfermaría da Deputación Provincial de Pontevedra

Localización e contacto

Dirección

Escola de Enfermería de Pontevedra. Uvigo

Calle de Joaquín Costa, 41, 3

6002 Pontevedra

886211900

Administración

Teléfono: 886211900

e-correo: secenfpo@uvigo.es

Horario Atención ó Público: 9.00-14 horas

Conserxería: Teléfono: 886211900

Web: enfermería.depo.es

Dende centros Uvigo:

http://www.uvigo.es/uvigo_gl/Centros/pontevedra/enfermeria.html

Dende Grados Uvigo:

http://webs.uvigo.es/vicprof/index.php?option=com_content&task=view&id=1497&Itemid=572

Comunicación

A cidade de Pontevedra está comunicada cos principais núcleos urbanos galegos, peninsulares e mesmo internacionais.

A autopista do Atlántico (AP-9) atravesa de norte a sur todo o territorio da comunidade autónoma galega desde A Coruña a Santiago de Compostela, Pontevedra, Vigo e Portugal.

A autovía do Salnés comunica Pontevedra con Sanxenxo e O Grove.

A autovía das Rías Baixas enlaza O Porriño coa autovía do norte de Portugal.

A autovía do noroeste conecta a cidade con Madrid, Barcelona e o resto da meseta.

Pontevedra está comunicada coas capitais de Galicia:

 N-550 une A Coruña co Porriño
 N-541 é a principal vía interior, pasando por Ourense
 C-550 percorre a costa, desde Fisterra ata Tui

Transportes

Vialia Estación de tren Pontevedra

Avenida Eduardo Pondal, 36003 Pontevedra. Tel.: 986 851 313 ()

Estación de Autobuses de Pontevedra

Rúa da Estación, 36003 Pontevedra. Tel.: 986 852 408 ()

Horarios

Estación de Autobuses □ CHOP- Montecelo

De luns a venres, 7:40□8:45 □ 9:45 (inverno)□ :50 (verán)□10:10□11:10□ 2:15□12:45□ 14:40

Por avión
Os aeroportos de Peinador en Vigo e Lavacolla en Santiago de Compostela atópanse a tan só 30 e 45 minutos de Pontevedra respectivamente pola autopista do Atlántico (AP-90).

Aeroporto de Peinador
Avenida do Aeroporto, s/n, Vigo
986 268 200

Aeroporto de Lavacolla
Estrada Santiago-Lugo km 11
Lavacolla, s/n, Santiago de Compostela
981 547 500

Como chegar á rúa Joaquín Costa, 41, 36001 Pontevedra

1,1 km □ aprox. 3 minutos

1. Diríxete cara ó sur, na rúa Calvo Sotelo, cara á rúa do Gorgullón, avanza 240 m.

2. Na rotonda toma a terceira saída en dirección á avda. Eduardo Pondal e avanza 750 m.

3. Na rotonda toma a primeira saída en dirección á rúa Uxío Novoneyra e avanza 130 m.

4. Xira á dereita cara á rúa Joaquín Costa e avanza 9 m.

Presentación

A Escola Universitaria de Enfermería de Pontevedra é un centro público adscrito á Universidade de Vigo e dependente da Deputación de Pontevedra.

A Enfermería como ciencia da saúde ten por obxecto o estudo do coidado integral do ser humano. O título de Grao en Enfermería ten una duración oficial de 4 anos. Está integrado na rama de Ciencias da Saúde e capacita para o exercicio da profesión regulada de enfermería formando profesionais cunha preparación científica e humana necesaria para atender as necesidades de saúde e coidados das persoas sas ou enfermas ao longo da súa vida, das familias e da comunidade nos distintos niveis de atención sanitaria.

Web do centro

https://enfermeria.depo.gal/presentacion

Equipo directivo

Director: Miguel Ángel Piñón Cimadevila.

Subdirectora: María Paz Diéguez Montes

Secretaria académica: María González García

Delegado da Universidade: Rafael Durán Barbosa

Profesorado

https://www.uvigo.gal/estudar/que-estudar/estudos-grao/grao-enfermaria-p51g140v01

Alumnado

Outra información para o alumnado

Servicio de asesoramiento e promoción do alumnado

Servicio de apoyo al empleo

Cursos para alumnado

Actividades deportivas

Actividades culturales

Actividades de voluntariado e cooperación

Seguro escolar e de accidentes

Residencias

Accesos rápidos para alumnado

Accesos rápidos en la Universidad de Vigo

Acceso e admisión

https://www.uvigo.gal/es/estudiar/gestiones-estudiantes/matriculate/matricula-grados

https://www.uvigo.gal/estudar/que-estudar/estudos-grao/grao-enfermaria-p51g140v01

Enfermería é unha profesión regulada, é dicir aquela cuxa actividade profesional está subordinada a disposicións legais e á posesión dunha determinada cualificación profesional, polo que o Grao en Enfermería capacita para o exercicio da profesión de Enfermería, baseado na ORDE CIN/2134/2008, do 3 de xullo, que establece os requisitos para a verificación dos títulos universitarios oficiais que habiliten para o exercicio da profesión de Enfermería.

O desenvolvemento da profesión de enfermaría contribúe a promover, protexer e mellorar a saúde, a seguridade e o benestar da poboación, previr as enfermidades e as súas consecuencias así como favorecer a sostibilidade do sistema sanitario. Con estes obxectivos nace o novo Grao en Enfermaría impartido nos tres campus da Universidade de Vigo.

O Título planificouse unha formación total de 240 créditos ECTS, dividida en oito cuadrimestres, cunha duración de catro anos lectivos e cun tipo de ensino de carácter presencial.

Número de prazas máximas de novo ingreso ofertadas no primeiro curso de implantación por modalidade de ensino: 50 prazas.

Non se establecen probas adicionais para o acceso ao título de Grao en Enfermería, aténdose unicamente ao establecido pola CIUG e pola normativa vixente de Universidade de Vigo.

Recoméndase unha actitude colaborativa e unha visión integral capaz de relacionar e relacionarse con todas as dimensións do ser humano. Ademais, debería demostrar unha adecuada disposición para o traballo en equipo, o estudo continuado, reflexivo e crítico, a capacidade de adaptación continua ao cambio e o manexo de situacións con gran carga física e emocional. Igualmente requírese responsabilidade, equilibrio, e madurez persoal.

Normativa e lexislación

Normativa Xeral da Uvigo

Xestións para o alumnado

Normativa Xeral da Universidade de Vigo

Matrícula

Alumnado

Normativa de organización académica e profesorado

Normativa de permanencia

Normativa de transferencia e recoñecemento de créditos

Extensión Universitaria

Calendario académico Universidade de Vigo

Vida Universitaria

Aprendizaxe en linea

Normativa do centro

- Practicas
- TFG

Outra normativa de interese

Prevención do acoso sexual por razón de sexo

Políticas de igualdade da Universidade de Vigo

Atención á diversidade

Campus CREA

Servicios e infraestruturas

Servizos e infraestruturas

Grao en Enfermaría

Materias

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P51G140V01401	Metodoloxía da investigación	1c	6
P51G140V01404	Prevención de riscos laborais no ámbito sanitario	1c	6
P51G140V01405	Prácticas clínicas IV	1c	18
P51G140V01406	Prácticas clínicas V	2c	18
P51G140V01407	Traballo de Fin de Grao	2c	12
P51G140V01412	Saúde, dependencia e vulnerabilidade social	1c	6
P51G140V01413	Atención de enfermaría nas emerxencias e catástrofes	1c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Metodoloxía da investigación				
Materia	Metodoloxía da investigación			
Código	P51G140V01401			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermaría (Pontevedra)			
Coordinador/a	Diéguez Montes, María Paz			
Profesorado	Diéguez Montes, María Paz Martínez Pillado, Modesto			
Correo-e	direnfpo@uvigo.es			
Web	http://enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	Materia optativa			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermaría
B6	Aplicar as intervencións da enfermaría na evidencia científica e nos medios dispoñibles
B8	Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermaría española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial en transformación
B13	Aplicar os principios de financiamento sanitario e sociosanitario e utilizar axeitadamente os recursos dispoñibles
B14	Establecer mecanismos de avaliación, considerando os aspectos científico-técnicos e de calidade
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
C45	Coñecer o Sistema Sanitario Español.
C46	Identificar as características da función directiva dos servizos de enfermaría e a xestión de coidados.
C47	Coñecer e ser capaz de aplicar as técnicas de dirección de grupos.
C48	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe

D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de xestionar as bases de documentación científico-técnica, seleccionar e revisar documentos de interés e sintetizar información.	A1 A2 A3 A5	B14 B16	C8 C24 C25 C26 C45	D1 D2 D3 D7 D8 D9
Saber identificar as necesidades e aplicar a metodoloxía da investigación en relación con problemas reais e definir obxectivos innovadores de investigación en forma de proxectos e/ou protocolos.	A2 A3 A4 A5	B3 B6 B8 B10 B12 B13 B14	C12 C17 C24 C25 C26 C33 C45 C46 C47 C48	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11

Contidos

Tema	
Módulo: Marco conceptual da Investigación.	Temas: 1. O método científico e a investigación en enfermería. 2. Aspectos éticos da investigación científica. 3. Búsqueda bibliográfica de información e evidencia científica. 4. A fase conceptual do proceso de investigación.
Módulo: Fundamentos da investigación cuantitativa e cualitativa.	Temas: 5. Deseños de investigación. 6. Poboación e mostra de investigación. 7. As variables de estudo e métodos de recollida de datos. 8. Análise e interpretación de datos.
Módulo: Elaboración dun proxecto de investigación.	Temas: 9. A revisión da literatura científica. 10. A difusión dos resultados da investigación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	38	57	95
Traballo tutelado	12	18	30
Exame de preguntas obxectivas	2	3	5
Traballo	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, as bases teóricas e directrices dun proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O Estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento tamén está vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atención personalizada e apoio persoal para a realización dos traballos de aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Con esta proba preténdese avaliar os contidos transmitidos nas sesións maxistrais mediante preguntas pechadas con catro alternativas de resposta ofrecéndose sempre unha única alternativa correcta. Só se pode escoller como máximo unha alternativa de resposta. As respostas erradas descontan cunha razón de 3 erros un acerto. As respostas en branco non descontan. A data da proba de avaliación da primeira oportunidade será o 9 de xaneiro de 2024 ás 16 hs, e a data da segunda oportunidade será o 20 de xuño de 2024 ás 12hs. Para poder aprobar a materia o alumno hai de obter polo menos o 50% do valor total da proba, isto é, 3 puntos sobre o total da materia.	60	A2 A3 B3 B6 B8 B10 B12 B14 B16 C8 C24 C25 C26 C45 C48
Traballo	Con esta metodoloxía de avaliación preténdese avaliar o traballo desenvolvido polo estudante nos traballos de aula, así como a aplicación dos contidos transmitidos nas sesións maxistrais mediante o deseño dun proxecto de investigación. Para superar a materia será preciso alcanzar polo menos a mitade do valor total desta proba (2 puntos).	40	A1 A2 A3 A4 A5 B3 B6 B8 B10 B12 B13 B14 B16 C8 C12 C17 C24 C25 C26 C33 C45 C46 C47 C48 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Santos FX, Rodríguez CA, Rodríguez Ballestero R, **Metodología básica de investigación en enfermería.**, 3ª. 2003,

Salamanca Castro AB, **El aeiou de la Investigación en Enfermería**, 2013,

Burns N, Grove SK, **Investigación en enfermería**, 5º ed. 2012,

Pérez C, **Técnicas de análisis de datos con SPSS**, 2009,

Guirao-Goris JA, Olmedo Salas A, Ferrer Ferrandis E., **El artículo de revisión. Revista Iberoamericana de Enfemería Comunitaria**, 2008,

Day RA, Gastel B., **Cómo escribir y publicar trabajos científicos**, 4ª ed. 2008,

Woodward M., **Epidemiology: Study design and data analysis**, 3ª ed. 2014,

Rial A, Varela J., **Estadística práctica para la investigación en ciencias de la salud**, 2008,

Recomendacións

Outros comentarios

É unha materia oprtativa

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prevención de riscos laborais no ámbito sanitario				
Materia	Prevención de riscos laborais no ámbito sanitario			
Código	P51G140V01404			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermaría (Pontevedra)			
Coordinador/a	Diéguez Montes, María Paz			
Profesorado	Diéguez Montes, María Paz			
Correo-e	direnfpo@uvigo.es			
Web	http://enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	O obxectivo desta asignatura é dotar ó alumnado dunha serie de coñecementos contemplados na Lei de prevención de Riscos Laborais así como coñecer o conxunto de técnicas, as modificacións mecánicas, físicas, químicas, biolóxicas, psicosociais, etc, que se producen no medio laboral, co fin de determinar en qué grao, positivo ou negativo, afectan á saúde da persoa traballadora.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B9	Fomentar estilos de vida saudables e o autocoidado, apoiando o mantemento de condutas preventivas e terapéuticas
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade
B13	Aplicar os principios de financiamento sanitario e sociosanitario e utilizar axeitadamente os recursos dispoñibles
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
C9	Coñecer os procesos fisiopatolóxicos e as súas manifestacións e os factores de risco que determinan os estados de saúde e enfermidade nas diferentes etapas do ciclo vital.
C10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D7	Razoamento crítico
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Ser capaz de identificar os principais riscos laborais dos/as enfermeiros/as na sua actividade diaria nos centros sanitarios.	A1 A2 A3 A4 A5	B9 B10	C8 C9 C10 C17 C26	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D11
Aplicar e describir as medidas preventivas necesarias para acadar unha protección eficaz da saúde do traballador en situacións de risco.	A1 A2 A3 A4 A5	B9 B10 B13	C8 C10 C31	D9 D10 D11
Saber analizar as funcións e cpmpetencias da especialidade de Enfermaría do Traballo.		B13	C8 C9 C26	D1 D2 D3 D9 D10 D11

Contidos

Tema	
1.Conceptos básicos en prevención de riscos laborais.	Traballo e saúde. Saúde laboral Os Riscos Laborais Consecuencias dos riscos laborais Enfermidades profesionais. Enfermidades e accidentes máis frecuentes da actividade sanitaria.
2.Marco normativo básico en materia de PRL	Lei de Prevención de Riscos Laborais. Marco do persoal estatutario dos servizos de saúde "Lei 55/2003 Normativa autonómica Galega". Organización da prevención na Comunidade Autónoma Galega.
3.Función da enfermaría nos equipos de prevención	Competencias profesionais da enfermaría do traballo. Vixiancia da saúde. Asistencia sanitaria. Prevención. Educación e Promoción da saúde. Xestión. Formación continuada e investigación.
4.Riscos Biolóxicos en sanitarios.	Conceptos básicos. Posibles efectos sobre a saúde. Factores de risco. Medidas preventivas.
5.Vixilancia da saúde	Conceptos xerais e aspectos legais. En qué consiste a vixilancia da saúde. Obxectivos da vixilancia da saúde. Actividades sanitarias e a súa distribución.
6. Ergonomía.	A carga física no traballo. Concepto. A fatiga física. Efectos na saúde. Medidas preventivas.
7. Riscos psicosociais no traballo	Factores que inciden no risco psicosocial. Conceptos sobre riscos psicosocias. Consecuencias laborais. Prevención.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	26	39	65
Estudo de casos	6	18	24
Traballo tutelado	8	24	32
Estudo previo	6	18	24
Exame de preguntas obxectivas	2	3	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumnado.
Estudo de casos	Análises dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da profesora.

Estudo previo	Análises dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Atención personalizada na pesquisa de información, organización e presentación da información

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	35	A1 A2 A3 A4 A5 B9 B10 B13 C8 C9 C10 C17 D1 D2 D3 D4 D5 D9 D10 D11
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios na aula baixo a supervisión da profesora.	20	A1 A2 A3 A4 A5 C26 C31 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D11
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos). O alumnado seleccionará unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Realizarase na data: 11-1-2024 16h na primeira oportunidade e no 11/06/2024 ás 12h na segunda	45	C8 C9 C10 C17 C26 C31 D1 D2 D3 D4 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Ruiz Frutos C, Gómez Salgado J, Marañón López J., **Fundamentos de la enfermería del trabajo**, FUDEN,

Cortés Díaz, José María. Tébar, **Técnicas de prevención de riesgos laborales**,

Teijeiro, M.J. et al, **Metodoloxía para a avaliación de riscos laborais en centros sanitarios**,

Gestal J.J., **Riesgos del trabajo del personal sanitario**, 3ª Edición. Interamericana McGraw-Hill.,

INSHT, **Condiciones de Trabajo en Centros Sanitarios**,

Lei 54/2003, **Prevención de Riscos Laborais**,

Fernado G Benavides, Carlos Ruiz Frutos, Ana M. García García, **Conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales**, 2ª Edición. Editorial Masson, S.A.,

Ministerio de Sanidad y Consumo, **Libro Blanco de la vigilancia de la salud para la prevención de riesgos laborales**,

NOGAREDA, C., **Carga mental en el trabajo hospitalario**,

Instituto Nacional de la Seguridad Social Prevención de Riesgos Laborales, **Competencias profesionales de la Enfermería del Trabajo en una UBS**,

www.msc.es/Diseno/medioAmbient/ambiente_salud_laboral.htm.,

www.sergas.es, **Metodoloxía para a avaliación de riscos laborais en centros sanitarios**,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas clínicas IV				
Materia	Prácticas clínicas IV			
Código	P51G140V01405			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	18	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermaría (Pontevedra)			
Coordinador/a	Fernández Méndez, María José Fernández Méndez, Felipe			
Profesorado	Buceta Hazas, José Luís Diéguez Montes, María Paz Fernández Méndez, Felipe Fernández Méndez, María José Garay Martínez, Irene González López, Claudia Otero Agra, Martín Rodríguez García, María Dolores Santos Folgar, Myriam			
Correo-e	fernandez.mendez.felipe@gmail.com mariajosefernandezmendez@gmail.com			
Web	http://www.enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	Esta materia facilita a integración da metodoloxía enfermera na práctica preprofesional, como método que permita identificar os fenómenos enfermerios, establecer xuicios clínicos, planificar, aplicar e avaliar coidados. A planificación de ditos coidados teñen como base a valoración integral da persoa, os diagnósticos de enfermaria e as intervencions necesarias para tratar ditos diagnósticos ou para abordar procedementos, tratamentos ou técnicas básicas de coidados.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Ser capaz, no ámbito da enfermaría, de prestar unha atención sanitaria técnica e profesional axeitada ás necesidades de saúde das persoas que atenden, de acordo co estado de desenvolvemento dos coñecementos científicos de cada momento e cos niveis de calidade e seguridade que se establecen nas normas legais e deontolóxicas aplicables.
B2	Saber planificar e prestar coidados de enfermaría dirixidos ás persoas, familias ou grupos, orientados, aos resultados en saúde, avaliando o seu impacto, a través de guías de práctica clínica e asistencial, que describen os procesos polos cales se diagnostica, trata ou coida un problema de saúde.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermaría
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural
B5	Deseñar sistemas de coidados dirixidos ás persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas
B6	Aplicar as intervencións da enfermaría na evidencia científica e nos medios dispoñibles
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade
B9	Fomentar estilos de vida saudables e o autocoidado, apoiando o mantemento de condutas preventivas e terapéuticas
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade

B11	Saber establecer unha comunicación eficaz con pacientes, familias, grupos sociais e compañeiros. Fomentar a formación e información para a saúde
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermaría española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial en transformación
B13	Aplicar os principios de financiamento sanitario e sociosanitario e utilizar axeitadamente os recursos dispoñibles
B14	Establecer mecanismos de avaliación, considerando os aspectos científico-técnicos e de calidade
B15	Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria
B17	Realizar coidados de enfermaría baseándose na atención integral de saúde, que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial
B18	Aplicar estratexias para adoptar medidas de confortabilidad e atención de síntomas, dirixidas ao paciente e familia, na aplicación de coidados paliativos que contribúan a aliviar a situación de pacientes en situacións de enfermidade avanzada e/ou rematal
C4	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
C10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
C11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C13	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
C15	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermaría.
C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
C18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
C19	Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, a familia e a comunidade.
C22	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
C23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
C35	Aplicar coidados xerais durante o proceso de maternidade para facilitar a adaptación das mulleres e os neonatos ás novas demandas e previr complicacións.
C36	Coñecer os aspectos específicos dos coidados do neonato. Identificar as características das diferentes etapas da infancia e adolescencia e os factores que condicionan o patrón normal de crecemento e desenvolvemento.
C37	Coñecer os problemas de saúde máis frecuentes na infancia e identificar as súas manifestacións. Analizar os datos de valoración do neno, identificando os problemas de enfermaría e as complicacións que poden presentarse.
C42	Identificar as modificacións estruturais, funcionais, psicolóxicas e de formas de vida asociadas ao proceso de envellecemento.
C44	Seleccionar as intervencións coidadoras dirixidas a tratar ou a previr os problemas de saúde e a súa adaptación á vida diaria mediante recursos de proximidade e apoio á persoa anciá.
C49	Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
C50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de participar nos coidados que teñan como finalidade garantir o maior grao de independencia das persoas nas súas necesidades máis básicas, fomentando unha óptima relación interpersoal que garanta a dignidade e confidencialidade.Ser capaz de proporcionar coidados ao paciente aplicando o Proceso de Enfermaria, establecendo unha actitude empática co paciente e familia aos que garantirá o dereito á confidencialidade, dignidade e privacidade.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18	C4 C8 C10 C11 C12 C13 C15 C17 C18 C19 C22 C23 C24 C25 C26 C29 C31 C33 C35 C36 C37 C42 C44 C49 C50	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11

Contidos

Tema	
Rotatorio de prácticas preprofesionais que permitan a aplicación dos coñecementos teóricos e metodolóxicos da Enfermaría á práctica clínica, nos centros de atención primaria, centros asistenciais, sociosanitarios e hospitais.	Prácticas clínicas a realizar en servizos especiais, atención especializada e atención primaria de saúde.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	0	425	425
Seminario	12	0	12
Observación sistemática	0	3	3
Simulación ou Role Playing	2	2	4
Cartafol/dossier	0	2	2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Formación en centros sanitarios, e nas unidades asistenciais médico-cirúrxicas, en forma de rotatorio clínico independente, baixo a tutela do persoal de enfermería da unidade onde o alumnado realice as prácticas clínicas, que permiten a o/a alumno/a incorporar os valores profesionais, competencias de comunicación, razoamento critico, xestión clínica e xuízo clínico, integrando na práctica profesional os coñecementos, habilidades e actitudes, baseados en principios e valores, asociados as competencias descritas que conforman o título. Como o título de Graduado/a en enfermería pola Uvigo é presencial e habilita para o exercicio dunha profesión regulada, no relativo ás prácticas clínicas, considérase imprescindible a formación presencial nos centros sanitarios de referencia. A realización de prácticas clínicas presenciais é un condicionante para que poidan ser avaliadas. As prácticas clínicas son de obrigado cumprimento na súa totalidade. Existe a disposición do estudiantado unha guía de prácticas clínicas aprobada pola Xunta de Centro cuxo contido é de obrigada lectura e cumprimento polo estudiantado e que pode consultar na plataforma de teledocencia Faitic e na páxina web.

Seminario	Actividade académica dos profesores que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do/a alumno/a a través de entrevistas que, de maneira individual ou grupal, mantén co profesorado para asesoramento, apoio e incidencias que poidan producirse das actividades da materia prácticas clínicas IV e do proceso de aprendizaxe. Esta actividade levarase a cabo: 1. Realización de 2 titorías grupais sobre o desenvolvemento adecuado das prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe de cara as probas de avaliación. Explicaraselles o funcionamento do cartafol como rexistro da actividade e ferramenta de autoavaliación do alumnado, a sua utilización nas titorías para o seguemnto da actividade levada a cabo na institución sanitaria e como base, xa que nel cosntan os requisitos necesarios, para a elaboración e redacción da memoria que ten presentar o/a estudante. Asemade, se lles comunciará e explicará o sistema que se levará a cabo para a avaliación das probas de simulación enfermeira, baseadas en casos prácticos desarrollados baixo as taxonomías NANDA-NOC-NIC. 2.Titoría individual ou en pequenos grupos: de forma presencial no horario establecido ao finalizar as titorías grupais ou a petición expresa do alumno/a, ou non presencial a través dun correo electrónico exclusivo e a disposición permanente do alumnado durante as prácticas clínicas: practicasenfermería@gmail.com

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Atención personalizada coa finalidade de atender as necesidades e consultas do/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clinicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través do correo electrónico.
Probas	**Descrición**
Observación sistemática	Atención personalizada coa finalidade de atender as necesidades e consultas do/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clinicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través do correo electrónico.
Cartafol/dossier	Atención personalizada coa finalidade de atender as necesidades e consultas do/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clinicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través do correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	As tutorías grupales programadas para os días 11 de setembro 2023 ás 10.00h 27 de outubro de 2023 ás 12.00h, son obrigatorias xa que, entre outros, nelas préstase o soporte necesario para que o alumnado, a partir do portafolio, poida cumprir adecuadamente cos requisitos da avaliación da memoria que ten que presentar ao finalizar o período de prácticas. Por cada ausencia cóntaselle un día de prácticas a recuperar e descóntaselle 0,3 puntos na avaliación da memoria.	6	A1	D2 D8 D9

Observación sistemática	Como parte da avaliación da actividade levada a cabo polo alumno/a na institución sanitaria, a observación sistemática realízase para a avaliación continuada coa observación directa, que se desenvolve mediante un seguimento personalizado do estudante a través do/a supervisor/a, dos/os enfermeiros/os asistenciais colaboradores de prácticas clínicas onde realiza as súas actividades formativas, e dos profesores da materia. Para a emisión do informe, utilízase a ficha para a observación sistemática remitida pola escola, onde se recollen os resultados esperados na avaliación das competencias: coñecementos, habilidades, actitudes e aptitudes a través do grao na consecución dos resultados de aprendizaxe do estudante. Para iso, os/as evaluadores/as, no centro, existe un documento de apoio accesible desde a páxina web, acceso: http://www.enfermeria.depo.es/practicas-clinicas coa información necesaria para dotalos dunha ferramenta idónea que facilite a aplicación dos criterios de avaliación de maneira obxectiva, en función das intervencións NIC e do modelo das 14 necesidades básicas de V. Henderson, de maneira que poidan consultar e aplicar na avaliación uno ou outro modelo indistintamente. Ten que ser superada co 50% do seu valor.	45	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 C4 C8 C10 C11 C12 C13 C15 C17 C18 C19 C22 C23 C24 C25 C26 C29 C31 C33 C35 C36 C37 C42 C44 C49 C50 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11
Simulación ou Role Playing	Avaliación da actividade levada a cabo polo alumno/a na institución sanitaria: nas probas de simulación enfermeira baseadas na aplicación de coidados baixo a taxonomía NANDA, NOC, NIC, o estudante nas datas establecidas, 1 de decembro de 2023 ás 10.00 e ás 16.30h (1ª oportunidade) e o 5 e 9 de xullo de 2024 ás 10.00h e ás 16.30h (2ª oportunidade) realizará unha proba práctica obrigatoria como requisito indispensable para a superación da materia. De non aprobar esta proba co 50% do seu valor, non se poderán sumar as outras probas avaliables. Proba que se realizará na aula de simulación para avaliar o grao na adquisición das competencias que o estudante necesariamente debe adquirir. Como condición previa necesaria para superar a proba establece que o alumnado presentará no prazo establecido o traballo indicado polo equipo docente relacionado coa taxonomía NANDA, NOC, NIC.	25	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 C4 C8 C10 C11 C12 C13 C15 C17 C18 C19 C22 C23 C24 C25 C26 C29 C31 C33 C35 C36 C37 C42 C44 C49 C50 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11
Cartafol/dossier	Documento de autoevaluación no que a/o estudante rexistra, seguindo as normas reflectidas no documento, a relación co usuario, a integración no equipo de traballo, anotando as intervencións e procedementos realizados, valora os seus logros e determina os factores que poden influír na súa actuación. Avaliarase a coherencia. A súa elaboración é obrigatoria como parte da avaliación da memoria. Data de entrega: até o día 15 de decembro do 2023, ás 14.00h. Non se recollerá ningún portafolio despois de data de fin de entrega.	4	D1 D3 D4 D5 D6 D7 D8

Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración, obrigatoria, por parte do/a alumno/a, dun documento no que se reflicten os resultados obtidos, observacións, análises e reflexións sobre a súa experiencia práctica nos servizos especiais, atención especializada e atención primaria que xunto coa calidade do documento presentado e a cumplimentación das normas de estrutura e estilo recollidas no seu cartafol, constitúen os criterios de avaliación. Data de entrega: até o día 15 de decembro do 2023, ás 14.00h. Non se recollerá ningunha memoria superada dita data.	20	A3	D1 D2 D3 D7 D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

A guía de prácticas clínicas recolle os procedementos, normas e instrucións que lle afectan directamente a esta materia, polo que é obrigatorio o seu coñecemento. Todo o alumnado, antes do inicio das prácticas clínicas, debe asinar o documento de confidencialidade incluído no protocolo; Pautas básicas para asegurar e protexer o dereito a intimidade do paciente polo alumnado e residentes en Ciencias da Saúde. Si o/a estudante non presenta a memoria e o cartafol nas datas establecidas na primeira oportunidade, suspenderá as prácticas, e deberá esperar até a apertura do período de avaliación da segunda oportunidade para presentalo, para que o/a alumna/póidao ser avaliado/a.

https://enfermeria.depo.gal/practicas-clinicas1;jsessionid=FD33BB0B1D23F9BCB4ED235C18486D8C.tomcatNodo3

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

T. Heather Herdman, PhD, RN, **Diagnósticos enfermeros NANDA Internacional. Definiciones y Clasificación 2018-2020**, 11 Edición Elsevier,

Moorhead, Sue; Johnson, Marion, L. Mas,, **Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC)**, 6ª Edición Elsevier,

Gloria M. Bulecheck et.al.editores, **Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)**, 7ª Edición Elsevier,

Bibliografía Complementaria

Bibiosaude recursos de información, **http://www.sergas.es/MostrarContidos_N2_T01.aspx?IdPaxina=66671**,

Bibiosaude recursos destacados, **http://www.sergas.es/MostrarContidos_N2_T01.aspx?IdPaxina=60667**,

Mª Teresa Luis Rodriguo, **Los diagnósticos enfermeros. Revisión crítica y guía práctica**, 8ª Edición Elsevier,

Johnson, Marion et.al. editores, **Vinculos de NOC y NIC a NANDA I y diagnósticos médicos. Interrelaciones NANDA, NOC y NIC**, 3ª Edición Elsevier,

Kozier, Barbara et. al. editores, **Técnicas de Enfermería I y II**, 4ª Edición MC Graw-Hill-Interamericana,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas clínicas V/P51G140V01406
Traballo de Fin de Grao/P51G140V01407

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P51G140V01101
Bioquímica: Bioquímica/P51G140V01103
Enfermaría comunitaria I/P51G140V01104
Estatística: Estatística/P51G140V01106
Fisioloxía: Fisioloxía/P51G140V01105
Fundamentos de enfermaría/P51G140V01107
Idioma moderno: Inglés técnico/P51G140V01108
Psicoloxía: Psicoloxía/P51G140V01102
Enfermaría clínica I/P51G140V01204
Enfermaría clínica II/P51G140V01205
Enfermaría comunitaria II/P51G140V01206
Ética e lexislación/P51G140V01202
Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203
Xestión de enfermaría/P51G140V01207
Introdución á enfermaría clínica/P51G140V01201
Prácticas clínicas I/P51G140V01208
Enfermaría clínica III/P51G140V01301
Enfermaría en saúde mental/P51G140V01305
Enfermaría xeriátrica e coidados paliativos/P51G140V01304
Enfermaría materno-infantil/P51G140V01302

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas clínicas V				
Materia	Prácticas clínicas V			
Código	P51G140V01406			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	18	OB	4	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermaría (Pontevedra)			
Coordinador/a	Buceta Hazas, José Luís Fernández Méndez, Felipe			
Profesorado	Buceta Hazas, José Luís Diéguez Montes, María Paz Fernández Méndez, Felipe Fernández Méndez, María José Garay Martínez, Irene González López, Claudia Otero Agra, Martín Rodríguez García, María Dolores Santos Folgar, Myriam			
Correo-e	josebucetahazas@gmail.com fernandez.mendez.felipe@gmail.com			
Web	http://www.enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	Esta materia facilita a integración da metodoloxía enfermera na práctica preprofesional, como método que permita identificar os fenómenos enfermerios, establecer xuicios clínicos, planificar, aplicar e avaliar coidados. A planificación de ditos coidados teñen como base a valoración integral da persoa, os diagnósticos de enfermaria e as intervencions necesarias para tratar ditos diagnósticos ou para abordar procedementos, tratamentos ou técnicas básicas de coidados.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Ser capaz, no ámbito da enfermaría, de prestar unha atención sanitaria técnica e profesional axeitada ás necesidades de saúde das persoas que atenden, de acordo co estado de desenvolvemento dos coñecementos científicos de cada momento e cos niveis de calidade e seguridade que se establecen nas normas legais e deontolóxicas aplicables.
B2	Saber planificar e prestar coidados de enfermaría dirixidos ás persoas, familias ou grupos, orientados, aos resultados en saúde, avaliando o seu impacto, a través de guías de práctica clínica e asistencial, que describen os procesos polos cales se diagnostica, trata ou coida un problema de saúde.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermaría
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural
B5	Deseñar sistemas de coidados dirixidos ás persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas
B6	Aplicar as intervencións da enfermaría na evidencia científica e nos medios dispoñibles
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade
B9	Fomentar estilos de vida saudables e o autocoidado, apoiando o mantemento de condutas preventivas e terapéuticas
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade

B11	Saber establecer unha comunicación eficaz con pacientes, familias, grupos sociais e compañeiros. Fomentar a formación e información para a saúde
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermaría española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial en transformación
B13	Aplicar os principios de financiamento sanitario e sociosanitario e utilizar axeitadamente os recursos dispoñibles
B14	Establecer mecanismos de avaliación, considerando os aspectos científico-técnicos e de calidade
B15	Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria
B17	Realizar coidados de enfermaría baseándose na atención integral de saúde, que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial
B18	Aplicar estratexias para adoptar medidas de confortabilidad e atención de síntomas, dirixidas ao paciente e familia, na aplicación de coidados paliativos que contribúan a aliviar a situación de pacientes en situacións de enfermidade avanzada e/ou rematal
C4	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
C10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
C11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C13	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
C15	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermaría.
C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
C18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
C19	Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, a familia e a comunidade.
C22	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
C23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
C35	Aplicar coidados xerais durante o proceso de maternidade para facilitar a adaptación das mulleres e os neonatos ás novas demandas e previr complicacións.
C36	Coñecer os aspectos específicos dos coidados do neonato. Identificar as características das diferentes etapas da infancia e adolescencia e os factores que condicionan o patrón normal de crecemento e desenvolvemento.
C37	Coñecer os problemas de saúde máis frecuentes na infancia e identificar as súas manifestacións. Analizar os datos de valoración do neno, identificando os problemas de enfermaría e as complicacións que poden presentarse.
C42	Identificar as modificacións estruturais, funcionais, psicolóxicas e de formas de vida asociadas ao proceso de envellecemento.
C44	Seleccionar as intervencións coidadoras dirixidas a tratar ou a previr os problemas de saúde e a súa adaptación á vida diaria mediante recursos de proximidade e apoio á persoa anciá.
C49	Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
C50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de participar nos coidados que teñan como finalidade garantir o maior grao de independencia das persoas nas súas necesidades máis básicas, fomentando unha óptima relación interpersoal que garanta a dignidade e confidencialidade. Ser capaz de proporcionar coidados ao paciente aplicando o Proceso de Enfermaria, establecendo unha actitude empática co paciente e familia aos que garantirá o dereito á confidencialidade, dignidade e privacidade	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18	C4 C8 C10 C11 C12 C13 C15 C17 C18 C19 C22 C23 C24 C25 C26 C29 C31 C33 C35 C36 C37 C42 C44 C49 C50	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11

Contidos

Tema	
Rotatorio de prácticas preprofesionais que permitan a aplicación dos coñecementos teóricos e metodolóxicos da Enfermaría á práctica clínica, nos centros de atención primaria, centros asistenciais, sociosanitarios e hospitais.	Prácticas clínicas a realizar en atención primaria: PAC, e en atención especializada: servizos centrais, unidades de hospitalización xeral e as relacionadas coas especialidades de materno-infantil e saúde mental.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	0	425	425
Seminario	12	0	12
Observación sistemática	0	3	3
Simulación ou Role Playing	2	2	4
Cartafol/dossier	0	2	2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Formación en centros sanitarios, e nas unidades asistenciais médico-cirúrxicas, en forma de rotatorio clínico independente, baixo a tutela do persoal de enfermería da unidade onde o alumnado realice as prácticas clínicas, que permiten a o/a alumno/a incorporar os valores profesionais, competencias de comunicación, razoamento critico, xestión clínica e xuízo clínico, integrando na práctica profesional os coñecementos, habilidades e actitudes, baseados en principios e valores, asociados as competencias descritas que conforman o título. Como o título de Graduado/a en enfermería pola Uvigo é presencial e habilita para o exercicio dunha profesión regulada, no relativo ás prácticas clínicas, considérase imprescindible a formación presencial nos centros sanitarios de referencia. A realización de prácticas clínicas presenciais é un condicionante para que poidan ser avaliadas. As prácticas clínicas son de obrigado cumprimento na súa totalidade. Existe a disposición do estudiantado unha guía de prácticas clínicas aprobada pola Xunta de Centro cuxo contido é de obrigada lectura e cumprimento polo estudiantado e que pode consultar na plataforma de teledocencia Faitic e na páxina web.

Seminario	Actividade académica dos profesores que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do estudiantado a través de entrevistas que o/a alumno/a, de maneira individual ou grupal, mantén co profesorado para asesoramento, apoio e incidentes que poidan producirse das actividades da materia prácticas clínicas V e do proceso de aprendizaxe. Esta actividade levará a cabo: 1. Realización de 3 titorías grupales sobre o desenvolvemento adecuado das prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe de face ás probas de avaliación. Explicaráselles o funcionamento do portafolio como rexistro da actividade e ferramenta de autoevaluación do alumnado, e a súa utilización nas titorías para o seguimento da actividade levada a cabo na institución sanitaria e como base, xa que nel constan os requisitos necesarios, para a elaboración e redacción da memoria que ten que presentar o/a estudante. Así mesmo se lles comuncará e explicará o sistema que levará a cabo para a avaliación das probas de simulación enfermeira, baseadas en casos prácticos desenvolvidos baixo as taxonomías NANDA-NOC-NIC. 2.Tutoría individual ou en pequenos grupos: de forma presencial no horario establecido ao finalizar as tutorías grupales ou a petición expresa do/a alumno/a, ou non presencial a través dun correo electrónico exclusivo e a disposición permanente do alumnado durante as prácticas clínicas: practicasenfermería@gmail.com

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Atención personalizada coa finalidade de atender as necesidades e consultas do/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clinicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través do correo electrónico.
Probas	**Descrición**
Observación sistemática	Atención personalizada coa finalidade de atender as necesidades e consultas do/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clinicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través do correo electrónico.
Cartafol/dossier	Atención personalizada coa finalidade de atender as necesidades e consultas do/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clinicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través do correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	As tutorías grupales programadas nos días 29 de xaneiro do 2024 ás 12.00h. 15 de febreiro do 2024 ás 16.30h. 16 de febreiro do 2024 ás 10.00h (OPCIONAL). 1 de abril do 2024 ás 16.30h. xa que, entre outros, nelas préstase o soporte necesario para que o alumnado, a partir do cartafol, poida cumprir adecuadamente cos requisitos da avaliación da memoria que ten que presentar ao finalizar o período de prácticas. Por cada ausencia cóntaselle un día de prácticas a recuperar e descóntaselle 0,2 puntos na avaliación da memoria.	6	A1 D2 D8 D9

Observación sistemática	Como parte da avaliación da actividade levada a cabo polo alumno/a na institución sanitaria, a observación sistemática realizase para a avaliación continuada coa observación directa, que se desenvolve mediante un seguimento personalizado do estudante a través do/a supervisor/a, dos/os enfermeiros/os asistenciais colaboradores de prácticas clínicas onde realiza as súas actividades formativas, e dos profesores da materia. Para a emisión do informe, utilízase a ficha para a observación sistemática remitida pola escola, onde se recollen os resultados esperados na avaliación das competencias: coñecementos, habilidades, actitudes e aptitudes a través do grao na consecución dos resultados de aprendizaxe do estudante. Para iso, os/as evaluadores/as, no centro, existe un documento de apoio accesible desde a páxina web, acceso: http://www.enfermeria.depo.es/practicas-clinicas coa información necesaria para dotalos dunha ferramenta idónea que facilite a aplicación dos criterios de avaliación de maneira obxectiva, en función das intervencións NIC e do modelo das 14 necesidades básicas de V. Henderson, de maneira que poidan consultar e aplicar na avaliación uno ou outro modelo indistintamente. Ten que ser superada co 50% do seu valor.	45	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 C4 C8 C10 C11 C12 C13 C15 C17 C18 C19 C22 C23 C24 C25 C26 C29 C31 C33 C35 C36 C37 C42 C44 C49 C50 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11
Simulación ou Role Playing	Avaliación da actividade levada a cabo polo alumno/a na institución sanitaria: nas probas de simulación enfermeira baseadas na aplicación de coidados baixo a taxonomía NANDA, NOC, NIC, o/a estudante nas datas establecidas, 2 de maio do 2024 ás 16.30h e o 6 de maio do 2024 ás 16.30 (1ª oportunidade) e o 5 e 9 de xullo do 2024 ás 10.00 e ás 16.30h (2ª oportunidade), realizará unha proba práctica obrigatoria como requisito indispensable para a superación da materia. De non aprobar esta proba co 50% do seu valor, non se poderán sumar as outras probas avaliables. Proba que se realizará na aula de simulación para avaliar o grao na adquisición das competencias que o estudante necesariamente debe adquirir. Como condición previa necesaria para superar a proba establece que o alumnado presentará no prazo establecido o traballo indicado polo equipo docente relacionado coa taxonomía NANDA, NOC, NIC.	25	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 C4 C8 C10 C11 C12 C13 C15 C17 C18 C19 C22 C23 C24 C25 C26 C29 C31 C33 C35 C36 C37 C42 C44 C49 C50 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11
Cartafol/dossier	Documento de autoevaluación no que a/o estudante rexistra, seguindo as normas reflectidas no documento, a relación co usuario, a integración no equipo de traballo, anotando as intervencións e procedementos realizados, valora os seus logros e determina os factores que poden influír na súa actuación. Avaliarase a coherencia. A súa elaboración é obrigatoria como parte da avaliación da memoria. Data de entrega: até o día 3 de maio do 2024 ás 14.00h. Non se recollerá ningún cartafol despois da data de fin de entrega.	4	D1 D3 D4 D5 D6 D7 D8
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración, obrigatoria, por parte do alumno, dun documento no que se reflicten os resultados obtidos, observacións, análises e reflexións sobre a súa experiencia práctica na unidade asistencia que xunto coa calidade do documento presentado e a cumplimentación das normas de estrutura e estilo recollidas no seu cartafol, constitúen os criterios de avaliación. Data de entrega: até o día 3 de maio do 2024 ás 14.00h. Non se recollerá ningunha memoria superada dita data.	20	A3 D1 D2 D3 D7 D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

A guía de prácticas clínicas recolle os procedementos, normas e instrucións que lle afectan directamente a esta materia, polo que é obrigatorio o seu coñecemento. O alumnado non poderá iniciar as súas prácticas sen a entrega previa do certificado de delitos sexuais negativo. Todo o alumnado, antes do inicio das prácticas clínicas, debe asinar o documento de confidencialidade incluído no protocolo; Pautas básicas para asegurar e protexer o dereito a intimidade do paciente polo alumnado e residentes en Ciencias da Saúde. Si o/a estudante non presenta a memoria e o cartafol nas datas establecidas na primeira oportunidade, suspenderá as prácticas, e deberá esperar até a apertura do período de avaliación da segunda oportunidade para presentalo, para que o/a alumna/póidao ser avaliado/a.

https://enfermeria.depo.gal/practicas-clinicas1;jsessionid=FD33BB0B1D23F9BCB4ED235C18486D8C.tomcatNodo3

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

T. Heather Herdman, PhD, RN, **Diagnósticos enfermeros NANDA Internacional. Definiciones y Clasificación 2018-2020**, 11 Edición Elsevier,

Moorhead, Sue; Johnson, Marion, L. Mas,, **Clasificación de Resultados de Enfermeria (NOC)**, 6ª Edición Elsevier,

Gloria M. Bulecheck et.al.editores, **Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)**, 7ª Edición Elsevier,

Bibliografía Complementaria

Bibiosaude recursos de informacion, **http://www.sergas.es/MostrarContidos_N2_T01.aspx?IdPaxina=66671**,

Bibiosaude recursos destacados, **http://www.sergas.es/MostrarContidos_N2_T01.aspx?IdPaxina=60667**,

Mª Teresa Luis Rodrigo, **Los diagnósticos enfermeros. Revisión crítica y guía práctica**, 8ª Edición Elsevier,

Johnson, Marion et.al. editores, **Vinculos de NOC y NIC a NANDA I y diagnósticos médicos. Interrelaciones NANDA, noc y NIC**, 3ª Edición Elsevier,

Kozier, Barbara et. al. editores, **Técnicas de Enfermeria I y II**, 4ª Edición MC Graw-Hill-Interamericana,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Traballo de Fin de Grao/P51G140V01407

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P51G140V01101
Bioquímica: Bioquímica/P51G140V01103
Enfermaría comunitaria I/P51G140V01104
Estatística: Estatística/P51G140V01106
Fisioloxía: Fisioloxía/P51G140V01105
Fundamentos de enfermaría/P51G140V01107
Idioma moderno: Inglés técnico/P51G140V01108
Psicoloxía: Psicoloxía/P51G140V01102
Enfermaría clínica I/P51G140V01204
Enfermaría clínica II/P51G140V01205
Enfermaría comunitaria II/P51G140V01206
Ética e lexislación/P51G140V01202
Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203
Xestión de enfermaría/P51G140V01207
Introdución á enfermaría clínica/P51G140V01201
Prácticas clínicas I/P51G140V01208
Enfermaría clínica III/P51G140V01301
Enfermaría en saúde mental/P51G140V01305
Enfermaría xeriátrica e coidados paliativos/P51G140V01304
Enfermaría materno-infantil/P51G140V01302
Prácticas clínicas II/P51G140V01303
Prácticas clínicas III/P51G140V01306
Prácticas clínicas IV/P51G140V01405

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo de Fin de Grao				
Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	P51G140V01407			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermaría (Pontevedra)			
Coordinador/a	Diéguez Montes, María Paz Piñón Cimadevila, Miguel Ángel			
Profesorado	Diéguez Montes, María Paz González García, María González López, Claudia Otero Agra, Martín Piñón Cimadevila, Miguel Ángel			
Correo-e	miguelpinonc@gmail.com direnfpo@uvigo.es			
Web	http://enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	Materia transversal que lle permite ao estudante mostrar de forma integrada a adquisición das competencias asociadas ao título, sen que sexan portagonistas aquelas que van encamiñadas a deseñar e levar a cabo investigacións, mais sen dubida tratase dun traballo con base científica. Cursase no derradeiro semestre do grao. Cada estudante realiza o TFG de forma autónoma baixo titoría docente. A elaboración dos TFG do título debe estar en harmonía cos ODS da Axenda 2030 da ONU			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Ser capaz, no ámbito da enfermaría, de prestar unha atención sanitaria técnica e profesional axeitada ás necesidades de saúde das persoas que atenden, de acordo co estado de desenvolvemento dos coñecementos científicos de cada momento e cos niveis de calidade e seguridade que se establecen nas normas legais e deontolóxicas aplicables.
B2	Saber planificar e prestar coidados de enfermaría dirixidos ás persoas, familias ou grupos, orientados, aos resultados en saúde, avaliando o seu impacto, a través de guías de práctica clínica e asistencial, que describen os procesos polos cales se diagnostica, trata ou coida un problema de saúde.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermaría
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural
B5	Deseñar sistemas de coidados dirixidos ás persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas
B6	Aplicar as intervencións da enfermaría na evidencia científica e nos medios dispoñibles
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade
B9	Fomentar estilos de vida saudables e o autocoidado, apoiando o mantemento de condutas preventivas e terapéuticas
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade
B11	Saber establecer unha comunicación eficaz con pacientes, familias, grupos sociais e compañeiros. Fomentar a formación e información para a saúde
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermaría española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial en transformación
B13	Aplicar os principios de financiamento sanitario e sociosanitario e utilizar axeitadamente os recursos dispoñibles

B14	Establecer mecanismos de avaliación, considerando os aspectos científico-técnicos e de calidade
B15	Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria
B17	Realizar coidados de enfermaría baseándose na atención integral de saúde, que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial
B18	Aplicar estratexias para adoptar medidas de confortabilidad e atención de síntomas, dirixidas ao paciente e familia, na aplicación de coidados paliativos que contribúan a aliviar a situación de pacientes en situacións de enfermidade avanzada e/ou rematal
C1	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.
C2	Coñecer o uso e a indicación de produtos sanitarios vinculados aos coidados de enfermaría.
C3	Coñecer os diferentes grupos de fármacos, os principios da súa autorización, uso e indicación, e os mecanismos de acción dos mesmos.
C4	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
C5	Coñecer e valorar as necesidades nutricionais das persoas sas e con problemas de saúde ao longo do ciclo vital, para promover e reforzar pautas de conduta alimentar saudable.
C6	Identificar os nutrientes e os alimentos en que se atopan.
C7	Identificar os problemas nutricionais máis habituais e seleccionar as recomendacións dietéticas adecuadas.
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
C9	Coñecer os procesos fisiopatolóxicos e as súas manifestacións e os factores de risco que determinan os estados de saúde e enfermidade nas diferentes etapas do ciclo vital.
C10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
C11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C13	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
C14	Coñecer e identificar os problemas psicolóxicos e físicos derivados da violencia de xénero para capacitar a/o estudante na prevención, a detección precoz, a asistencia, e a rehabilitación das vítimas desta forma de violencia.
C15	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermaría.
C16	Comprender desde unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermaría, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.
C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
C18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
C19	Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, a familia e a comunidade.
C20	Capacidade para describir os fundamentos do nivel primario de saúde e as actividades a desenvolver para proporcionar un coidado integral de enfermaría ao individuo, a familia e a comunidade.
C21	Comprender a función e actividades e actitude cooperativa que o profesional deberá desenvolver nun equipo de Atención Primaria de Saúde.
C22	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
C23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
C27	Educar, facilitar e apoiar a saúde e o benestar dos membros da comunidade, cuxas vidas están afectadas por problemas de saúde, risco, sufrimento, enfermidade, incapacidade ou morte.
C28	Coñecer as alteracións de saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C30	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C32	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
C34	Identificar as características das mulleres nas diferentes etapas do ciclo reprodutivo e no climaterio e nas alteracións que se poden presentar proporcionando os coidados necesarios en cada etapa.

C35	Aplicar coidados xerais durante o proceso de maternidade para facilitar a adaptación das mulleres e os neonatos ás novas demandas e previr complicacións.
C36	Coñecer os aspectos específicos dos coidados do neonato. Identificar as características das diferentes etapas da infancia e adolescencia e os factores que condicionan o patrón normal de crecemento e desenvolvemento.
C37	Coñecer os problemas de saúde máis frecuentes na infancia e identificar as súas manifestacións. Analizar os datos de valoración do neno, identificando os problemas de enfermaría e as complicacións que poden presentarse.
C38	Aplicar as técnicas que integran o coidado de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos nenos e os seus coidadores.
C39	Seleccionar as intervencións dirixidas ao neno san e ao enfermo, así como as derivadas dos métodos de diagnóstico e tratamento.
C40	Ser capaz de proporcionar educación para a saúde aos pais ou coidadores primarios.
C41	Comprender os cambios asociados ao proceso de envellecemento e a súa repercusión na saúde.
C42	Identificar as modificacións estruturais, funcionais, psicolóxicas e de formas de vida asociadas ao proceso de envellecemento.
C43	Coñecer os problemas de saúde máis frecuentes nos anciáns
C44	Seleccionar as intervencións coidadoras dirixidas a tratar ou a previr os problemas de saúde e a súa adaptación á vida diaria mediante recursos de proximidade e apoio á persoa anciá.
C45	Coñecer o Sistema Sanitario Español.
C46	Identificar as características da función directiva dos servizos de enfermaría e a xestión de coidados.
C47	Coñecer e ser capaz de aplicar as técnicas de dirección de grupos.
C48	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.
C49	Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
C50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
C51	Coñecer os problemas de saúde mental máis relevantes nas diferentes etapas do ciclo vital, proporcionando coidados integrais e eficaces, no ámbito da enfermaría.
C52	Coñecer os coidados paliativos e control da dor para prestar coidados que alivien a situación dos enfermos avanzados e terminais
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Ser capaz de diseñar y ejecutar un plan de investigación	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16 C17 C18 C19 C20 C21 C22 C23 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 C32 C33 C34 C35 C36 C37 C38 C39 C40 C41 C42 C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C51 C52	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11

Contidos

Tema

1.- Realización de búsquedas bibliográficas. 2.-Lecturas. 3.-Valoración, diseño y ejecución de un plan de investigación:	TFG: traballo de fin de grao Estructura: consideración comúns e específicas establecidas no regulamento interno dos TFG, se o traballo atópase nunha das tipoloxías seguintes: 1.1 Traballlo de investigación cuantitativa 1.2 Traballo de investigación cualitativa (en menor medida) 1.3 Traballo de revisión da literatura (ou revisión narrativa ou revisión bibliográfica) 1.4. Caso clínico 1.5. Plan de coidados estandarizado. Noutra tipoloxía de traballo, a estructura cumprirá coas consideracións común aos TFG, preestablecidas no antedito regulamento. 2. Informe final: organización, estructura e presentación escrita do TFG. As normas de estilo figuran no regulamento dos TFG. 3. Defensa do TFG segundo o regulamento do TFG e calendarios publicados.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	0	167	167
Seminario	30	15	45
Traballo	1	87	88

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Refírese á realización titorizada do TFG
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo de fin de grao, para explicar e/ou actulizar as bases para a súa realización

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O TFG require titorías persoalizadas entre o alumnado e o profesorado titor

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo	1. O tribunal examinador poderá ser unipersoal ou colexiado. 2. A cualificación proposta polo tribunal unipersoal terá un peso máximo do 70% 3. A cualificación proposta polo tribunal tribunal examinador colexiado terá o peso do 100% Aplicaránse os seguíntes criterios: - Documento escrito do TFG: 70 %. Os aspectos a valorar para a asignación da cualificación serán os seguíntes: Organización e redacción do traballo, a calidade da documentación entregada Calidade científica e técnica do trabajo de investigación realizado. Dificultade do tema, actualidade, orixinalidade, alternativas presentadas- Un 15%: Cumprimento das normas de estilo establecidas e a adaptación á estructura mínima esixida nas diferentes tipoloxías recollidas no regulamento de TFG do centro. Bibliogradía utilizada, tratamiento de aspectos trasversales como: ODS; xénero; linguaxe inclusiva; etc) O 15% a presentación e defensa do traballo por parte do alumnado,	100	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16 C17 C18 C19 C20 C21 C22 C23 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 C32 C33 C34 C35 C36 C37 C38 C39 C40 C41 C42 C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C51 C52	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación do Trabajo Fin de Grao: finalizada la defensa e previa deliberación do tribunal, procederase á cualificación do traballo que, dacordo coa regulamentación vixente sobre cualificacións, consistirá nunha nota numérica entre 0 y 10 (con un decimal) sendo necesario polo menos un 5 para aprobar. Para a dirección, organización e xestión dos traballos de fin de grao e para calquera outro aspecto non recollido na guía docente será de aplicación o regulamento interno de TFG. As datas de asignación, solicitude, defensa, reclamación , etc.. publicánse tanto na web como no campus virtual e se lle da difusión previa ao inicio dos prazos previstos para a defensa.

http://www.enfermeria.depo.gal/126

Ver información en: Datas das probas de avaliación de cuarto curso

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Nancy Burns, **Investigación en Enfermería, Elsevier,**, Elsevier,

Serrano Gallardo, Pilar, **Trabajo de Fin de grado en ciencias de la salud**, DAE,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticas clínicas IV/P51G140V01405
Prácticas clínicas V/P51G140V01406

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P51G140V01101
Bioquímica: Bioquímica/P51G140V01103
Enfermaría comunitaria I/P51G140V01104
Estatística: Estatística/P51G140V01106
Fisioloxía: Fisioloxía/P51G140V01105
Fundamentos de enfermaría/P51G140V01107
Idioma moderno: Inglés técnico/P51G140V01108
Enfermaría clínica I/P51G140V01204
Enfermaría clínica II/P51G140V01205
Enfermaría comunitaria II/P51G140V01206
Ética e lexislación/P51G140V01202
Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203
Xestión de enfermaría/P51G140V01207
Introdución á enfermaría clínica/P51G140V01201
Prácticas clínicas I/P51G140V01208
Enfermaría clínica III/P51G140V01301
Enfermaría en saúde mental/P51G140V01305
Enfermaría xeriátrica e coidados paliativos/P51G140V01304
Enfermaría materno-infantil/P51G140V01302
Prácticas clínicas II/P51G140V01303
Prácticas clínicas III/P51G140V01306
Prácticas clínicas IV/P51G140V01405
Prácticas clínicas V/P51G140V01406

DATOS IDENTIFICATIVOS

Saúde, dependencia e vulnerabilidade social

Materia	Saúde, dependencia e vulnerabilidade social			
Código	P51G140V01412			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermaría (Pontevedra)			
Coordinador/a	González López, Claudia			
Profesorado	Diéguez Montes, María Paz González López, Claudia			
Correo-e	claudia.eu.enfermeria@gmail.com			
Web	http://enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	A materia saúde, dependencia e vulnerabilidade social profunda no rol e misión social da enfermería. Busca que o alumnado desenvolva competencias para saber como responder e actuar de forma respectuosa e equitativa ante a diversidade de persoas ás que presta os seus coidados. Para iso analízase o seu papel ante situacións de dependencia, risco e vulnerabilidade social, e a influencia da diversidade cultural, as migracións, o xénero, a discapacidade ou a idade nos coidados de enfermería. Tamén se aborda o seu papel en aspectos relacionados coa globalización, o desenvolvemento sostible e a xustiza social. Un dos marcos fundamentais nos que se basea esta materia é o da Axenda 2030 e as súas ODS dende a perspectiva de que a enfermería pode contribuír e liderar estratexias que promovan a xustiza social e o desenvolvemento sostible tanto local como global.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B15	Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C22	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
C43	Coñecer os problemas de saúde máis frecuentes nos anciáns
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Saber comprender as relacións entre saúde e a situación social.	A1 A2 A3 A4 A5 B4 B7 B15 C12 C22 C43 D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10 D11
Saber identificar as distintas necesidades sociais vinculadas a problemas de saúde.	A1 A2 A3 A4 A5 B4 B7 B15 C12 C22 C43 D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10 D11
Ser capaz de recoñecer as características dos problemas de saúde que dan lugar a necesidades de apoio social, en especial discapacidades, dependencia e situaccións de adiccións.	A1 A2 A3 A4 A5 B4 B7 B15 C12 C22 C43 D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10 D11
Ser capaz de aplicar as estratexias de atención e apoio en relación co contexto actual en relación con situaccións de vulnerabilidade.	A1 A2 A3 A4 A5 B4 B7 B15 C12 C22 C43 D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10 D11
Ser capaz de identificar a relación entre a saúde, sistema de xénero, a cultura e o ciclo vital.	A1 A2 A3 A4 A5 B4 B7 B15 C12 C22 C43 D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10 D11

Contidos

Tema	
1. Introducción á materia.	-A saúde e o coidado dende a perspectiva sociocultural. -Saúde, vulnerabilidade social e dependencia. -Desigualdades e inequidades en saúde. Os determinantes sociais da saúde. -Sistema Sanitario: modelo biomedico, modelo social, modelo de calidad de vida, enfoque de saúde basado en dereitos humanos. -Accesibilidade Universal ó sistema sanitario e a saúde.
2. Equidade en saúde, diversidade e inclusión social	- A perspectiva da Equidade en saúde. - Poblacións vulnerables: 1. Diversidade sexual e de xénero. Perspectiva de xénero e saúde. Colectivo LGBTIQ+. 2. Diversidade e competencia cultural. Saúde e migracións. 3. Diversidade funcional. Saúde e discapacidad. 4. Diversidade e ciclo vital. Saúde, infancia e vellez.

3. Responsabilidade e compromiso social da enfermería.	- Ética do coidado. - Liderazgo ético, basado en principios e valores. - Enfermería global. - Axenda 2030 e Obxectivos de desenvolviemento sostible. - Atención sanitaria inclusiva (SAAC, Lectura fácil e outros elementos para a accesibilidade cognitiva).
4. Coidados de enfermería en dependencia e vulnerabilidade social.	- Taxonomía NANDA-NOC-NIC relacionada. - Promoción e educación para a saúde e para a inclusión social.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	32	64	96
Presentación	4	20	24
Actividades introdutorias	1	1	2
Estudo de casos	10	11	21
Exame de preguntas obxectivas	1	6	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumnado.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante a docente dun grupo de estudantes dun tema sobre os contidos da materia.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentación da materia e formación dos grupos de traballo para a modalidade seminario.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Resolución de problemas, dúbidas e consulta de información, de forma presencial (na aula ou nas titorías) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico).
Estudo de casos	Atención personalizada e resolución de dúbidas, relacionadas cos casos propostos relacionados cos contidos da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante a docente e un grupo de estudantes dun proxecto versado nos contidos. Se levará a cabo de maneira grupal. Data de presentación: 29/XII/2023	20	A1 A2 A3 A4 A5 B4 B7 B15 C12 C22 C43 D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10 D11
Estudo de casos	Proba na que un alumno/a deberá analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. A cualificación desta proba baséase na presentación escrita dun caso (máximo 15 %) no que o alumnado haxa participado na sua elaboración o longo dos seminarios do curso (máximo 15%) Data límite de entrega primeira oportunidade: 6/XII/2023 Data límite de entrega segunda oportunidade: 26/VI/2024	30	A2 A3 A4 A5 C12 C22 C43 D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10 D11

Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos) e preguntas curtas. Para superar a materia a/o alumna/o terá que acadar o 50% desta proba: Primeira oportunidade: 13/XII/2023 10h. Segunda oportunidade: 21/VI/2024 10h	50	A1 A3	B4 B7	C43	D2 D4 D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Fin de carreira. 05/010/2023 ás 10h

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Victoria Camps, **Tiempo de cuidados**, Primera, Arpa editores, 2021

Manuel Moreno Preciado, **Transculturalidad, género y salud**, Primera, Elsevier, 2021

Domingo Palacios Peña, Paloma Salvadores Fuentes, **Enfermería Social**, Primera, Ediciones Síntesis, 2012

Ministerio de Sanidad, **Estrategia Nacional de equidad en salud**, 2014

Ministerio de Sanidad, **Equidad en Salud y COVID-19. Análisis y propuestas para abordar la vulnerabilidad epidemiológica vinculada a las desigualdades sociales**, 2020

Ministerio de Sanidad, **Estrategia Nacional de Prevención y Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social 2019-2023**, 2019

Consejo Internacional de Enfermería, **El papel de las enfermeras para el logro de los Objetivos de Desarrollo Sostenible**, 2017

Farmaceúticos Mundi, **Equidad de género y salud. Guía introductoria**, 2018

Ley 1/2013, **Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social.**, 2013

Universidad de Alicante, **Cultura de los cuidados. Revista de Enfermería y Humanidades**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Enfermaría comunitaria I/P51G140V01104

Enfermaría comunitaria II/P51G140V01206

DATOS IDENTIFICATIVOS

Atención de enfermaría nas emerxencias e catástrofes

Materia	Atención de enfermaría nas emerxencias e catástrofes			
Código	P51G140V01413			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermaría (Pontevedra)			
Coordinador/a	Fernández Méndez, Felipe			
Profesorado	Fernández Méndez, Felipe Otero Agra, Martín			
Correo-e	fernandez.mendez.felipe@gmail.com			
Web	http://enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	Materia optativa impartida no 7º semestre, orientada a adquirir coñecementos, habilidades e destrezas en emerxencias e catastrofes			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B1	Ser capaz, no ámbito da enfermaría, de prestar unha atención sanitaria técnica e profesional axeitada ás necesidades de saúde das persoas que atenden, de acordo co estado de desenvolvemento dos coñecementos científicos de cada momento e cos niveis de calidade e seguridade que se establecen nas normas legais e deontolóxicas aplicables.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermaría
B5	Deseñar sistemas de coidados dirixidos ás persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade
B13	Aplicar os principios de financiamento sanitario e sociosanitario e utilizar axeitadamente os recursos dispoñibles
B15	Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais
B17	Realizar coidados de enfermaría baseándose na atención integral de saúde, que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial
C2	Coñecer o uso e a indicación de produtos sanitarios vinculados aos coidados de enfermaría.
C3	Coñecer os diferentes grupos de fármacos, os principios da súa autorización, uso e indicación, e os mecanismos de acción dos mesmos.
C4	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
C13	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C30	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
C48	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D7	Razoamento crítico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Ser capaz de emprender valoracións exhaustivas e sistemáticas utilizando as ferramentas e marcos adecuados para o paciente, tendo en conta os factores físicos, sociais, culturais, psicolóxicos, espirituais e ambientais relevantes.	A3	B3 B17	C13 C17 C24 C29 C30	D1 D2
Ser capaz de facer valer os xuízos clínicos para asegurar que se alcancen os estándares de calidade e que a práctica está baseada na evidencia.	A2	B1	C17	D7
Ser capaz de pór en práctica principios de saúde e seguridade incluídos a mobilización e o manexo do paciente, control de infeccións, primeiros auxilios básicos e procedementos de emerxencia (utilizando as habilidades)	A2 A3	B1 B3 B5 B10 B13 B17	C2 C3 C4 C13 C17 C48	D4 D5
Coñecer de forma relevante ser capaz de aplicar resolución de problemas e toma de decisións	A3			D1 D4 D7
Ser capaz de usar adecuadamente as habilidades de consello (técnicas de comunicación para promover o benestar o paciente).		B15		D5

Contidos

Tema	
Definición e tipos de catástrofes	Impacto ambiental, social sanitario e económico das catástrofes. Mecanismos da prevención de catástrofes e actuacións das emerxencias no contexto internacional. Organización e planificación sanitaria en relación á atención de enfermaría en emerxencias e catástrofes. Recursos humanos e materiais.
Actuacións dos primeiros auxilios en situacións de emerxencia e catástrofe.	Actuacións básicas dos primeiros auxilios en situacións de emerxencia. Metodoloxía didáctica do ensino dos primeiros auxilios, soporte vital básico (SVB) e desfibrilación externa semiautomática (DEA). Soporte vital básico, desfibrilación externa semiautomática e primeiros auxilios en escenarios exteriores.
Actuación do persoal sanitario nas emerxencias derivadas das catástrofes.	Funcións específicas do profesional de enfermaría. Valoración primaria e secundaria. Triaxe. Exercicio práctico da clasificación de triaxe.
Escenarios de simulación avanzada.	Simulación avanzada en paciente traumático. Simulación avanzada en asistencia e traslado do paciente crítico. Simulacro exterior. Planificación dun simulacro.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	42	70
Seminario	8	8	16
Saídas de estudo	3	19	22
Obradoiro	8	16	24
Simulación ou Role Playing	4	12	16
Observación sistemática	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/as directrices dun traballo, exercicio o proxecto a desenvolver por lo estudante.
Seminario	Actividades de aplicación dos coñecementos e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas con emerxencias e catástrofes desenvolvidas en distintos espazos exteriores. El simulacro consistirá na simulación dun incidente con múltiples vítimas, que se caracterizará debidamente, mediante el uso de maquillaxes, roupa e prótese, que simulen lesións reais. Exposición opcional por parte del alumnado ante el docente e un grupo doestudantado sobre SVB-DEA e/os primeiros auxilios.

Saídas de estudo	Exposicion teorico e practica impartidas por parte do estudiantado, nel exterior en distintos organismos
Obradoiro	Actividades grupales enfocadas á adquisición de competencias sobre valoración primaria, técnicas básicas, primeiros auxilios, materiais de uso frecuente en emerxencias.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Saídas de estudo	Nesta metodoloxía requírese unha atención persoal e presencial do profesorado nas saídas externas a distintos organismos, onde son os estudantes os que imparten contidos prácticos e teóricos a outros colectivos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Proba practica dos distintos escenarios de emerxencias realizados nos seminarios a través de observación sistemática de cada un dos/os alumnos/as do grupo. 27/11/2023 as 16.00 horas. Data da 2º oportunidade 20/06/2024 ás 10.00 horas. Debido a que algúns dos seminarios realízanse en escenarios exteriores as datas poderán sufrir modificacións en función da climatoloxía.	40	A2 A3 B1 B3 B5 B10 B13 B15 B17 C2 C3 C4 C13 C17 C24 C29 C30 C48 D1 D2 D4 D5 D7
Saídas de estudo	Realización, exposición e participación por parte do alumnado dunha sesión relacionada coa temática da materia.	30	A2 A3 B5 C13 D2 D5
Simulación ou Role Playing	Proba practica de resolución de simulacións en distintos escenarios de emerxencias e catástrofes a través da observación sistemática de cada un/una dos/os alumnos/as do grupo Para acceder a esta proba é condición que o estudante realice adecuadamente as probas dos seminarios e talleres. Data de realización: 13/11/2023 e 20/11/2023 ás 16.00 horas. Data da 2º oportunidade 20/06/2024 ás 10.00 horas. Debido a que a proba práctica pode ser realizada en escenarios exteriores as datas poderán sufrir modificacións en función da climatoloxía.	20	A2 A3 B1 B3 B5 B10 B13 B15 B17 C2 C3 C4 C13 C24 C29 C30 C48 D1 D2 D4 D5 D7
Observación sistemática	Avaliación continuada coa observación directa que se desenvolve mediante un seguimento persoalizado do estudante nos diferentes seminarios e obradoiros.	10	A2 A3 B1 B3 B10 B17 C2 C3 C4 C13 C17 C30 D1 D2 D4 D5 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Data fin de carreira: 6/10/2023 ás 12.00h

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Consejo Europeo de Resucitación, **Guías para la resucitación 2015 del Consejo Europeo de Resucitación (ERC).**,

American Heart Association, **2015 AHA Guidelines for CPR & ECC**,

PHTLS. Soporte vital básico y avanzado en el trauma prehospitalario, 8ª Edición,

Guía farmacológica, 1ª Edición,

Bibliografía Complementaria

Alvarez Rello Antonio, **Los servicios d emergencias y urgencias medicas extraospitalarias en España**, 1º Edicción,

Manual de primeros auxilios, Edición 2012,

Manual de soporte vital avanzado en urgencias prehospitalarias, Edición 2012,

Manual de soporte vital avanzado en el trauma, 2ª Edición,

Carlos Alvarez Leiva, **Múltiples víctimas y catástrofes**, 3ª Edición,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Enfermaría clínica I/P51G140V01204
Enfermaría clínica II/P51G140V01205
Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203
Introdución á enfermaría clínica/P51G140V01201
Enfermaría clínica III/P51G140V01301